

staa Maal med Manden i Udvikling og Erfaring paa det offentlige Livsomsraade.

Dog med det store Krav i Nutiden til en *naturligere* Opdragelse af de Unge, svinder alle den Slags Tanker bort som Taage og Skygger, om dem vil vi ikke strides.

Hvad der derimod er et alvorligere Spørgsmaal, og som ogsaa er Hovedpunktet i V. B.'s Angreb paa Kvindens politiske Valgret, det er: *Vil Hjemmene ikke lide ved Kvindernes Overtagelse af borgerlige Pligter i Lighed med Mænd?*

I alle Udviklingsperioder, hvori de nye Tider fødes, er der nogen eller noget, der lider, og jeg vil villig indrømme, at som Kvindesagen staa i Øjeblikket, hvor hele Arbejdet for den Sag saa at sige hviler paa enkelte Hjerner, der tror jeg ganske sikkert, at disses Hjem lider, men de bliver saa Ofret, som Sagen kræver.

Men i Fremtiden — nej — er Kvinden politisk social og økonomisk ligestillet med Manden, da først kan Samfundet blive lykkeligere.

V. B. siger, Manden og Kvinden er sikkert to forskellige Naturer; jeg vil hellere sige, vi er *to Sider af den samme Menneskenatur*. Thi vel supplere vi hinanden, men vi tænker og føler, elsker og lider paa samme Maade, og i samme Forhold som Menneskeslægten udvikles, i samme Forhold bliver det *fælles menneskelige* ens for begge Køn.

Men Familielivet, hvor bliver det af, Hjemmene bliver forandrede, raabes der — men vi svarer med et andet Spørgsmaal — er Hjemmene ikke allerede forandrede, inden Kvinderne har faaet denne frygtede Valgret? Jo sikkerlig — alle vore Opfindelser i den nye Tid med sin forandrede Produktionsmaade har med et Slag forandret Hjemmene og Kvindernes Arbejde i dette.

Gaa tilbage kan vi ikke. Glemme Opfindelserne og igen arbejde med Hænderne kan vi ikke. Med Maskinernes Arbejde, der har forvandlet Menneskearbejde fra Muskel- til Hjærnearbejde, fra smaa Hjemme stille Syssel til de snurrende Hjuls i de store Fabrikker, med den Arbejdsmaade er i Virkeligheden Hjemmene forandrede. Kvinderne er traadt ud paa Arbejdsmarkedet, hvortil de nu har en uafviselig Ret, fordi ogsaa Kvinder skal leve og have Brødet.

Mange Mænd tror, at Arbejderspørgsmaalet, dette brændende sociale Spørgsmaal i vor Tid, at dette løses ved, at der skaffedes Manden en saa høj Arbejdsløn, at han alene blev Forsørgeren og Enehververen i en Familie for dem alle.

Det er en Umulighed — lad os tænke os en Familie med syv voxne Døtre — hvad skulde deres Arbejde blive i Hjemmet? skulde de spinde, væve, sye, lave Smør og Ost efter gammeldags Maade.

Det kan de ikke, de vilde ikke kunne konkurrere, og deres individuelle Ret kræver ikke alene en Gærning, men ogsaa en *økonomisk* Uafhængighed.

Kvinderne tvinges derfor ind paa Arbejdsmarkedet, og det første, der her møder dem, er *Uretfærdigheden* overfor deres Køn.

For samme Arbejde som Manden faar Kvinden kun, fordi hun er Kvinde, udtiden kun den halve Løn. Uddanner hun sig til selvstændig Virksomhed, faar hun vel Lov til at betale sine Skatter, men Ret til at stemme med om Anvendelsen for disse Penge, faar hun ikke. Hun kan tage sin Examen, som den unge Mand, men Embederne besættes ikke med Kvinder.

Gifter hun sig, da er hun fuldstændig umyndig og borgerlig udslettet, baade i økonomisk, politisk og social Retning, saaledes er vore Love, og Mændene finder dem ganske i sin Orden, ialfald over for den gifte Kvinde, endskønt han dog vist neppe vilde købe sit Ægteskab ved at blive jævnsides umyndig og miste sin Valgret.

Naar altsaa Kvinderne ser, at det er Lovene, som Mænd har lavet, der afstikke disse Grænser, hvad er da naturligere, end at de søger at faa direkte Indflydelse paa denne Lovgivning og begynder med den allersimpleste Fordring, *politisk Valgret og Valgbarhed*.

V. B. siger: »Kvinderne i det hele og store vil *aldrig* føle sig oplagt til Deltagelse i det offentlige Liv» — Ja, det siger Mændene med den gammeldags Opfattelse, og indskrænkede og stillestaaende Kvinder snakker efter.

Men spørg Fremskridtskvinderne paa Valgdagen, om det er dem ligegyldigt, hvilken Kandidat, der bliver valgt. Se Kvinderne i en levende Kreds ude paa Landet, naar Mændene drager til Valg, og ethvert tænkende Menneske vil forstaa, at politisk talt er Kvinderne modne til at gaa til Valg i Morgen.

Hvor meget end V. B. holder paa Kvindernes Indelukelse bag Familielivets fire Vægge, hvor han mener deres Gærning er at »gaa stille og ubemærket om og fremelske alt godt« og »opfostre Drengene med Sener i Arm« saa er han dog ingenlunde tilfreds med Udførelsen af Kvindernes Gærning i Hjemmet, han siger nemlig et andet Sted: »Hvem er vel Skyld i, at Mændene er, som de er, andre end Kvinderne, *hvem Opdragelsen er betroet*«. Mændene indrømmer han er ikke, som de skulde være, Kvinderne er Skyld heri. Her er altsaa ingen Grund til at holde paa det bestaaende for Børneopdragelsens Skyld. Paa Grund af de økonomiske Tilstandes Skyld maa Tusinde af Arbejderes Hustruer forlade Hjemmet og ofte lade deres smaa Børn ligge paa Gaden, saa for vore sociale Tilstande kræves der en snarlig Omordning.